

Zlostavljanje je zločin na svim jezicima

La violence est inacceptable peu importe la langue

ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹੈ

Hành hạ là trái phép trong bất kỳ ngôn ngữ nào.

الظلم ممقوت في جميع اللغات

Zlostavljanje je zločin—na svim jezicima!

虐待是有悖文明的惡行。

Abuse is wrong in any language

اذیت و بدرفتاری به هیچ زبانی قابل توجیه نیست.

Xadgudubku af kasta waa qalad

In tutte le lingue, la violenza è inaccettabile.

H KAKOMETACEIRISH EINAI ADIKH SE
OPOIADHPOTE GLWSSA

O ABUSO É MAU EM QUALQUER LÍNGUA

Okrutne traktowanie innych brzmi wstrętnie
w każdym języku.

Canada

Department of Justice
Canada

Ministère de la Justice
Canada

Zlostavljanje je zločin na svim jezicima

La violence est inacceptable peu importe la langue

ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹੈ

Hành hạ là trái phép trong bất kỳ ngôn ngữ nào.

الظلم ممتوت في جميع اللغات

Zlostavljanje je zločin—na svim jezicima!

虐待是有悖文明的惡行。

Abuse is wrong in any language

اذیت و بدرفتاری به هیچ زبانی قابل توجیه نیست.

Xadgudubku af kasta waa qalad

In tutte le lingue, la violenza è inaccettabile.

H KAKOMETACEIRISH EINAI ADIKH SE
OPOIADHPOTE GLWSSA

O ABUSO É MAU EM QUALQUER LÍNGUA

Okrutne traktowanie innych brzmi wstrętnie
w każdym języku.

**Zlostavljanje je zločin na svim
jezicima**

Izdavački podaci Kanadske katalogizacije

(Canadian Cataloguing in Publication Data)

Glavni zapis pod naslovom:

(Main entry under title:)

Zlostavljanje je zločin na svim jezicima

Također izdato pod naslovom:

La violence est inacceptable peu importe la langue.

ISNB 0-662-02470-2

Cat. no J2-131/2000Sb

1. Wife abuse - Canada
2. Women immigrants - Crimes against - Canada
3. Canada. Department of Justice

HV6626.23C3A38 1995 362.829'2'0971 C95-980093-X

Ovo je projekat Direktorijata za programe Službe za pravno obrazovanje javnosti i za informacije Nju Bransvika (Public Legal Education and Information Program of the Programs Directorate).

Izdato pod ovlašćenjem Ministarstva pravosuđa i Državnog pravobranioca Kanade i od strane

Odseka za komunikacije i savjetovanje

Ministarstva pravosuđa

Otava, Ontario

(Communications and Executive Services Branch)

(Department of Justice)

(Ottawa, Ontario)

K1A 0H8

(613) 957-2687

JUS-767

Ministar za javne radove i vladine usluge Kanade 2000

(Minister of Public Works and Government Services Canada 2000)

Štampano u Kanadi

Možete fotokopirati ovu knjižicu bez dozvole Ministarstva pravosuđa pod uslovom da je materijal tačno reprodukovan i da je uključeno priznanje izvora ovog djela. Potrebna je pisana dozvola Ministarstva kada se ovaj materijal upotrebljava za bilo koji drugi format.

(Serbian/Serbe)

Priznanja

Ministarstvo pravosuđa želi zahvaliti Službi za pravno obrazovanje javnosti i za informacije Nju Bransvika (Public Legal Education and Information Service of New Brunswick - PLEI) što su nam dozvolili da koristimo nacrt njihove publikacije kao osnovu za ovu knjižicu.

Ministarstvo pravosuđa također želi potvrditi doprinos: mreže PLEI; kolega u provincijskim i teritorijalnim Ministarstvima pravosuđa i Državnim pravobraniocima (Departments of Justice and Attorneys General); Državljanstvu i imigraciji Kanade (Citizenship i Immigration Canada); Ministarstvu za nasleđe Kanade (Department of Canadian Heritage); Ministarstvu zdravlja Kanade (Health Canada); Ministarstvu za razvoj radne snage Kanade (Human Resources Development Canada); Državnom advokatu Kanade (Solicitor General Canada); i Statusu za žene Kanade (Status of Women Canada.)

Ova knjižica je sastavljena u savjetovanju sa članovima etničko-kulturnih grupa i zajednica širom Kanade. Cijenimo pomoć svih onih koji su učestvovali u ovom procesu i zahvaljujemo im na njihovom važnom doprinosu.

O ovoj knjižici

Ova knjižica je za žene imigrante koje pate od zlostavljanja u vezi ili u porodici. Ako poznajete neku koja je zlostavljena, dajte joj ovu knjižicu. Upitajte je da li ona želi pomoć. Možda će joj biti potrebna Vaša podrška. Recite joj da nije sama.

Kao žena koja je imigrant, možda se osećate samom. Možda imate poteškoća pri razgovaranju sa ljudima. Ako ste zlostavljena, možda ste uplašeni za sebe ili za Vašu djecu.

Moguće je da Vam je potrebno da više saznate o kanadskom zakonu, Vašim pravima i o vrsti pomoći koju možete dobiti ako ste zlostavljena.

Šta je zlostavljanje

Vi ste zlostavljena kada Vas druga osoba povredi ili se loše odnosi prema Vama.

Zlostavljanje može biti fizičko, seksualno, emotivno, psihološko ili finansijsko. Možete doživjeti više od jedne vrste zlostavljanja. Uobičajeno, osoba koja zlostavlja jeste suprug, bivši suprug, dečko ili bivši dečko. Ponekada član Vaše porodice ili porodice Vašeg supruga je osoba koja zlostavlja. Osoba koja zlostavlja može biti žena, ali uobičajeno je muškarac.

U hitnom slučaju:

- Nazovite policiju ili prijatelja, ako možete.
- Istrčite vani -- ako mislite da ćete tamo biti sigurniji i ako Vas drugi ljudi mogu vidjeti.
- Vičite -- neka Vas čuju susjedi tako da bi oni mogli pozvati policiju.

Ovo su primjeri fizičkog zlostavljanja:

- udaranje
- štipanje
- šamaranje
- guranje
- šutiranje
- gorenje
- pucanje
- ubadanje ili rezanje

*****

Seksualno zlostavljanje je

- seksualno dodirivanje ili seksualna aktivnost onda kada Vi ne pristajete na to

Ovo je krivično djelo u Kanadi.

*****

Ovo su neki primjeri emotivnog ili psihološkog zlostavljanja:

- izricanje prijetnji da će se naneti zlo Vama, nekome koga poznajete ili Vašim kućnim ljubimcima
- lomljenje Vaših stvari
- praćenje Vas (*krivično uznemiravanje*)

Ovo su krivična dijela u Kanadi.

*Riječi koje su označene sa * * objašnjene su na kraju ovog dokumenta.

*****

Ovo su neki primjeri finansijskog zlostavljanja:

- uzimanje Vašeg čeka od plate
- zadržavanje Vašeg novca tako da nemate ni za hranu ili ne možete dobiti potrebno medicinsko liječenje

Ovo su krivična dijela u Kanada.

*****

Drugi oblici zlostavljanja nisu krivična dijela, ali su ipak i dalje zlostavljanje. Neki primjeri su:

- ponižavanje Vas
- vrijeđanje Vas
- ignorisanje Vas
- vikanje na Vas
- nazivanje Vas raznim imenima
- naređivanje šta možete raditi, gdje možete ići, ko Vam mogu biti prijatelji
- odbijanje da Vam se da bilo kakav novac

Pomoć je dostupna

Postoje ljudi koji Vam mogu pomoći.

Pozovite udruženje koje je višekulturno ili grupu koja opslužuje imigrante. Saznajte kakvu pomoć oni mogu da ponude. Upitajte ih gdje biste mogli još telefonirati za pomoć.

Policija će zaštititi Vas i Vašu djecu.

Možete također dobiti:

- savjet i savjetovanje
- sigurno mjesto gdje biste mogli odsjesti
- finansijsku pomoć
- *pravnu pomoć*, koja može biti besplatna
- pomoć da odete - možete otići u sud da tražite *starateljstvo* nad Vašom djecom, finansijsku podršku ili razvod braka
- *mirovnu garanciju* iz krivičnog suda

- *nalog od građanskog suda ili od porodičnog suda*

Možete također dobiti pomoć ako odlučite da ostanete.

Gdje još možete dobiti više informacija?

- u skloništu za žene
- u policiji
- u kancelariji *Krunskog advokata*
- u bolnici
- u višekulturnom udruženju
- u centru za žene
- u Hrišćanskom udruženju mladih žena (YWCA - Young Women's Christian Association)
- na telefonskoj liniji za krize
- u udruženju za pravno obrazovanje javnosti i za informacije
- u servisu za upućivanje na advokata
- u kancelariji za pravnu pomoć
- od predavača Engleskog jezika kao drugog jezika
- od ljekara ili sestre za zdravlje javnosti
- od socijalnog radnika

Niste sami

Zlostavljanje se dešava u svim vrstama porodica. Ono se dešava kanadskim građanima i imigrantima. Ono se dešava ženama koje nemaju djecu, onima koje su bogate, siromašne, profesionalcima, onima koje su samo majke, mladima i starima. Ono se dešava ženama različitih porijekala, vjera, rasa, kultura i etničkih porijekala. Zlostavljanje se može bilo kada desiti u vezi.

Nije Vaša krivica

Razgovor o zlostavljanju može biti težak. Mnoge žene osjećaju sram ili se plaše da im njihove porodice ili prijatelji neće vjerovati. Ali, zapamtite -- **ništa što Vi učinite daje bilo kome pravo da Vas zlostavlja.** Ne postoji razlog za zlostavljanje. To nije Vaša krivica.

- Mnoge žene su otkrile da postoji ciklus zlostavljanja. Napetost se gradi jedan period sve dok osoba koja zlostavlja ne počne da se ponaša nasilički. Posle "eksplozije" ili nasilja, postoji period mira ili tišine. Osoba koja zlostavlja može se izvinuti i obećati da se to neće više

desiti. Međutim, vremenom napetost se može izgraditi i osoba koja zlostavlja može opet postati nasilna. Ciklus zlostavljanja se nastavlja.

Napetost se izgrađuje u nasilničko ponašanje

osoba koja zlostavlja se smiruje

do napetosti koja se izgrađuje

Vašoj djeci je potrebna pomoć

Dečaci koje vide zlostavljanje u njihovim porodicama će vjerovatno zlostavljati njihove supruge ili partnere kada odrastu. Djevojčice bi vjerovatno prihatile zlostavljanje kao životnu činjenicu kada one odrastu i kada one budu imale veze. Djeca koja odrastu gledajući odrasle kako se nasilnički ponašaju mogu pomisliti da je nasilje u domu normalna pojava.

Ako osoba koja zlostavlja također zlostavlja i Vašu djecu, Vi morate naći pomoć za njih. Zlostavljanje djece je protiv zakona. Vi možete otići u agenciju za dječiju pomoć ili porodične usluge (child welfare ili family services agency) za savjet, pomoć ili savjetovanje.

Djeca moraju biti zaštićena od zlostavljanja.

Da li je bolje ostati ili otići?

Vi prvo morate razmisliti o Vašoj sigurnosti i o sigurnosti Vaše djece. Možda ćete se plašiti da Vas Vaša porodica ili prijatelji neće podržati ako odete. To se može desiti. Ali čak i ako se desi, možda je i to bolje za Vas i za Vašu djecu nego da nastavite da patite od zlostavljanja.

Možda ćete odlučiti da odete na kratak period vremena ili možete odlučiti da odete za stalno, ali da ipak ne okončate Vaš brak ili vezu. Upitajte sebe:

- Koliko je opasno ostati?
- Da li postoji pištolj u kući?
- Da li je osoba koja zlostavlja ikada koristila oružje, kao što je nož ili štap da Vas povredi?
- Da li osoba koja zlostavlja uzima drogu ili suviše pije?

Šta ako odlučite ostati?

Možda ćete odlučiti da je bolje za Vas da ostanete.

Ako ste ozlijeđeni, potražite medicinsko liječenje. Ne morate nikome da kažete ko je naneo ozlijeđe. Ali bolje je za Vaše liječenje da kažete Vašem ljekaru tačno šta se dogodilo.

Pisanje bilježaka ili dnevnika o Vašim ozljedama i vremenima kada ste bili zlostavljani Vam može pomoći ako odlučite da kasnije odete. Dobra je ideja da imate spreman plan u slučaju da morate brzo da odete.

Među prvim stranicama telefonskog imenika možete naći telefonske brojeve za policiju i druge hitne službe. Dobra je ideja da naučite hitni broj za policiju u slučaju da Vam je potrebna njihova pomoć.

Sakupite informacije, kao što su adrese i telefonske brojeve ljudi koji Vam mogu pomoći. Ako možete, uštedite nešto novca.

Pokušajte da se bavite stvarima koje će Vas oraspoložiti. Možda ćete moći da idete u savjetovalište ili da naučite nove vještine za posao. Potražite prijatelje i članove porodice koji će Vam pomoći.

Ako osoba koja zlostavlja želi da promijeni svoje ponašanje, on može otići u savjetovalište. Sa dugoročnom pomoći, neki muškarci su naučili kako da prestanu da budu osobe koje zlostavljaju. Ali, vrlo je teško da se promijene muškarci koji su nasilni. Zlostavljanje uglavnom postaje sve gore tokom vremena.

A starateljstvo nad Vašom djecom?

Ako napustite situaciju u kojoj ste zlostavljane, Vi se i dalje možete prijaviti za starateljstvo nad Vašom djecom.

Ako mislite da će Vaša djeca biti sigurnija, povedite ih sa sobom kada budete otišli. Odmah podnesite molbu u sud za nalog za starateljstvo. Advokat Vam može pomoći. Vaš advokat Vam također može pomoći da Vi pitate sud da naloži ocu Vaše djece da plaća finansijsku pomoć za Vas i Vašu djecu. Sud će donijeti odluku na osnovu onoga što se smatra da je najbolje za Vašu djecu.

Ako dobijete starateljstvo nad djecom, njihov otac će vjerovatno moći njih posjećivati. Možda ćete želeti da neko drugi bude prisutan kada otac bude dolazio i vraćao djecu. Ako se plašite za sigurnost Vaše djece, Vaš advokat može upitati sud da izda nalog da neko nadgleda ove posjete.

Razgovarajte sa Vašim advokatom ako mislite da će otac Vaše djece pokušati da ih odvede van zemlje. Ako zatražite, sud može izdati nalog da dječiji pasoši budu zadržani od strane suda.

Ako su Vaša djeca Kanadski građani, nazovite Službu za pasoše na 1-800-567-6868 ili na telefon za one koji imaju poteškoće sa sluhom (TTY) na (613) 994-3560. Zatražite da se imena djece stave na spisak tako da Vas oni mogu pozvati ako njihov otac pokuša da izvadi pasoše za njih. Ako Vaza djeca imaju drugo državljanstvo, kontaktirajte Vašu ambasadu ili konzulat i upitajte ih da odbiju izdavanje pasoša za Vašu djecu.

Ako imate nalog za starateljstvo, dobra je ideja da imate tu kopiju sa Vama u slučaju da nastane problem. Možete također da date jednu kopiju u školi Vaše djece.

Da li će Vas deportovati ako napustite situaciju u kojoj ste zlostavljane?

Ako ste Kanadski građanin ili osoba sa pravom stalnog boravka (permanent resident) Vas ne mogu deportovati zato što ste napustili situaciju u kojoj ste zlostavljena. (Osoba koja ima pravo stalnog boravka (permanent resident) se ponekada zove “landed immigrant”).

Ako ne znate da li ste Kanadski građanin, nazovite Vašu lokalnu kancelariju za državljanstva. Pogledajte među plavim stranicama telefonskog imenika pod naslovom “Državljanstvo i imigracija” (“Citizenship and Immigration”).

Ako je odlučeno da Vi jeste izbjeglica, možete sami podnijeti molbu da postanete osoba sa pravom stalnog boravka (permanent resident). Da li ste vjenčani ili rastavljeni nema utjecaja na Vaš status.

Ako ste osoba koja zavisi na izbjeglicu i on je u procesu za prijavljivanje za pravo na stalan boravak za vas oboje, on može otkazati Vašu molbu. U ovom slučaju Vi se možete prijaviti da Vi budete izbjeglica sama za sebe. Ili Vi možete podnijeti molbu da dobijete pravo na stalan boravak na saosećajnim i humanitarnim osnovama. Vi biste morali dokazati zašto bi se Vama trebalo dozvoliti da ostanete u Kanadi. Trebalo bi da potražite

pravni savjet. Pozovite Vaš lokalni Kanadski imigracioni centar (Canada Immigration Centre) da biste dobili više informacija. Pogledajte među plavim stranicama telefonskog imenika pod naslovom “Državljanstvo i imigracija” (“Citizenship and Immigration”).

Da li će Vas deportovati ako se otkaže sponzorstvo za Vas?

Kao imigrant koji je sponzorisan, ne bi trebalo da budete deportovani samo zato što se Vaše sponzorstvo otkaže.

Kakva vrsta pomoći postoji?

Policija

Možete pozvati policiju ako osoba koja Vas zlostavlja Vas *napadne* ili kaže da će to učiniti. Policija će doći. Mnogi policajci su obučeni da se bave pitanjem zlostavljanja u porodicama i u vezama. Mogu Vas odvesti u bolnicu ako Vam je potrebno liječenje. Oni Vam mogu pomoći da bezbjedno odete.

*****

Skloništa za žene

Možete otići u sklonište ako ono postoji u Vašem kraju. Ovo je sigurno mjesto gdje Vi i Vaša djeca možete ostati nekoliko sedmica. Zavisno o Vašoj finansijskoj situaciji, može se od Vas zatražiti da platite dio Vašeg boravka.

Osoblje i dobrovoljci u skloništu će Vam dati podršku i informacije. Oni će moći da Vam pomognu da nabavite pravni savjet, finansijsku pomoć i novo mjesto za stanovanje, ako to Vi želite. Oni također imaju hranu, odjeću, pelene i igračke, u slučaju da niste imali vremena da se spakujete.

Skloništima rukovode društvene grupe (community groups). Njihovi telefonski brojevi se nalaze u telefonskom imeniku. Mogu biti izloženi među prvim stranicama imenika skupa sa drugim brojevima za hitnu upotrebu. Oni neće reći osobi koja Vas zlostavlja gdje se nalazite. Možete također pozvati sklonište za savjet. Vi im ne morate čak ni reći Vaše ime.

*****

Finansijska pomoć

Ako nemate zaposlenje, možda će Vam biti potrebna socijalna ili finansijska pomoć. Ako ste osoba koja ima pravo na stalan boravak ili državljanin, ispunjavate uslove za prijavljivanje. Druge osobe se također mogu prijaviti. To zavisi o mjestu Vašeg boravka.

Provincije i teritorije imaju različita pravila o finansijskoj pomoći. Pozovite provincijsku ili teritorijalnu kancelariju vlade za savjet. Ako ste sponzorisani imigrant, Vaš prvi izvor finansiranja jeste Vaš sponzor, ali zbog Vaše situacije možda ćete moći dobiti finansijsku pomoć od vlade. Obično, sponzorisani imigranti se mogu prijaviti za finansijsku pomoć.

Kada odete u sud da se prijavite za starateljstvo ili da zatražite razvod, možete tražiti od suda da naredi ocu Vaše djece da plaća finansijsku pomoć za Vas i Vašu djecu.

Šta će se desiti ako...?

Šta će se desiti ako prijavite osobu koja zlostavlja?

Ako policija ima razloga da vjeruje da ste bili napadnuti, osoba koja zlostavlja može biti optužena. Moraćete reći policiji o zlostavljanju. Policija može uhapsiti osobu koja zlostavlja, ako budu smatrali da postoje osnove za to.

Ako je uhapšena osoba koja zlostavlja, on može ostati u zatvoru samo nekoliko sati sve dok se on ne pojavi u sudu na *saslušanju za puštanje iz zatvora uz kauciju*. Poslije toga može se dozvoliti osobi koja zlostavlja da ode, osim ako sud odluči da postoje jaki razlozi da se on zadrži u zatvoru.

Ako se plašite za Vašu sigurnost, recite to policiji prije nego što se pusti vani osoba koja zlostavlja. Sud može narediti uslove pod kojima se on pušta na slobodu. Na primjer, sud može narediti da osoba koja zlostavlja ne može Vas ni telefonirati, niti posjećivati. Ako osoba koja zlostavlja ne poštuje te uslove, policija ga može opet uhapsiti.

Ako se plašite da će Vas povrediti kada je pušten vani, možda ćete želiti da nađete sigurno mjesto da odsjednete, kao što je sklonište za žene.

Šta se dešava ako policija optuži osobu koja zlostavlja?

Ako osoba koja zlostavlja prizna krivicu da je napao Vas ili Vašu djecu, sud će ga kazniti. Kazna može biti novčana, *uslovna sloboda*, vrijeme provedeno u zatvoru, ili kombinacija ovih stvari. Osoba koja zlostavlja će možda morati ići na savjetovanje kao dio njegovog puštanja na uslovnu slobodu. Kazne zatvora su rijetke, naročito ako je to njegov prvi put u sudu. Ako se plašite, recite Krunskom advokatu. Ako on dobije uslovnu slobodu, moguće je da će sud postaviti uslove za njegovo puštanje.

Ako osoba koja zlostavlja kaže da nije kriva, Vi ćete morati da budete svjedok na njegovom suđenju. Moguće je da će proći nekoliko mjeseci prije nego što suđenje otpočne. Ako sud zaključi da osoba koja zlostavlja jeste kriva, on će biti kažnjen. Možete pitati Krunskog advokata da li postoje službe za žrtve u Vašoj provinciji ili teritoriji koje Vam mogu pomoći i da Vam se objasni sudski postupak.

Da li će se deportovati osoba koja zlostavlja?

Ako je osoba koja zlostavlja državljanin, on ne može biti deportovan. Ako je osoba koja zlostavlja izbjeglica ili osoba sa pravom stalnog boravka, on može biti deportovan ako sud njega okrivi za napad ili neki drugi krivični prekršaj. Proces za deportaciju može dugo potrajati.

Zlostavljanje je više od udaranja

- Da li osoba koja zlostavlja često nalazi greške u Vama ili Vam govori da ste bezvrijedni?
- Da li osoba koja zlostavlja odbija da dozvoli da Vi imate prijatelje?
- Da li Vas osoba koja zlostavlja spriječava da vidite Vašu porodicu?
- Da li Vas osoba koja zlostavlja spriječava da napustite kuću?
- Da li Vas osoba koja zlostavlja plaši onim što kaže?

Ako ste zlostavljane

- Niste sami
- Nije Vaša krivica
- Pomoć postoji
- Zaštite sebe i Vašu djecu

Stvari koje treba ponijeti ako budete otišli

U hitnom slučaju, otidite što je prije moguće. Nemojte se zaustaviti da sakupite stvari na spisku. Samo idite. Ali ako imate vremena, pokušajte ponijeti što više od sljedećih stvari.

- važna dokumenta kao što su izvodi iz matične knjige rođenih, pasoše, papire o državljanstvu, imigracione papire, papir o starateljstvu za dijete, sudske naloge kao što su mirovna garancija, zdravstvene kartice, karticu društvenog osiguranja (social insurance card), njegov broj društvenog osiguranja.
- novac, kreditne kartice
- čekovnu knjižicu, bankarsku knjižicu
- državne obveznice (saving bonds)
- knjižicu ličnih telefona i adresa
- lijekove
- ključeve od kuće
- vozačku dozvolu i ključeve od kola
- dječije omiljene igračke
- odjeću za nekoliko dana
- vrijedan nakit

Ako razmišljate da odete možda ćete želiti sakupiti neke od ovih stvari i staviti ih na sigurno mjesto, u slučaju da odlučite da brzo odete.

Riječi koje se koriste u ovoj knjižici

napad (assault)

Napad se dešava kada neko koristi silu ili prijeti upotrebom sile na nekoga bez dozvole te dotične osobe.

saslušanje za puštanje iz zatvora uz kauciju (bail hearing)

Ovo je sudski postupak koji se odigrava pošto je osoba bila uhapšena i optužena. Sud odlučuje da li ta osoba treba biti puštena uz uslove, kao što su da on Vas ne smije kontaktirati, ili će se zadržati u zatvoru sve dok sud ne riješi optužbe.

Krivično uznemiravanje (Criminal harassment)

Ako on Vas stalno prati ili komunicira sa Vama ili Vas posmatra ili se ponaša na prijeteći način prema Vama i Vašoj djeci, on izvršava krivično

dijelo koje se naziva krivičnim uznemiravanjem. Ovo se ponekada naziva praćenje (stalking).

Krunski advokat (Crown attorney)

Ovo je advokat koji zastupa vladu. Krunski advokat predstavlja slučaj sudu kada je počinjeno krivično djelo.

Starateljstvo (Custody)

Ako imate starateljstvo nad Vašom djecom, Vi ste pravno odgovorni za donošenje glavnih odluka o odgoju i obrazovanju Vaše djece. Kada imate starateljstvo, Vaša djeca uobičajeno žive sa Vama, ali će vjerovatno posećivati njihovog oca.

pravna pomoć (legal help)

Pravna pomoć je dostupna kod advokata ili u kancelariji za pravnu pomoć (legal aid office). Pravna pomoć može biti besplatna. Kontaktirajte usluge za upućivanje na advokata (lawyer referral service), kancelariju za pravnu pomoć (legal aid office), ili udruženje za pravno obrazovanje javnosti i za informacije (public legal education and information) da biste saznali gdje možete dobiti pomoć i ako možete besplatno dobiti pomoć.

nalog od građanskog suda ili od porodičnog suda (order from a civil or family court)

Ako se plašite za Vašu sigurnost i ne želite da zovete policiju u pomoć, možda možete dobiti nalog od građanskog ili porodičnog suda koji nalaže da osoba koja zlostavlja mora da se drži dalje od Vas. Trebalo bi da dobijete pravnu pomoć da biste saznali o vrstama naloga iz građanskog ili porodičnog suda u Vašoj provinciji ili teritoriji.

mirovne garancije (peace bonds)

Ako se plašite za Vašu sigurnost, možete dobiti mirovnu garanciju. Ovo je nalog krivičnog suda u kome su nametnuti uslovi. Na primjer, može se narediti osobi koja zlostavlja da njemu nije dozvoljeno da Vas vidi, da Vam piše, niti da Vam telefonira. Ako on ne poštuje nalog, policija ga može uhapsiti. Ako Vi želite da saznate više o mirovnoj garanciji možete pitati advokata.

uslovna sloboda (probation)

Ovo je nalog krivičnog suda koji može biti dio kazne za onoga koji je prekršio zakon. Osoba koja se nalazi na uslovnoj slobodi imaće uslove koji su mu nametnuti po oslobađanju, kao što je odlazak na savjetovanje.

Za više informacija, pozovite:

Alberta (Alberta)

Savjet za skloništa za žene
Alberte
(Alberta Council of Women's
Shelters)
(403) 456-7000

Društvo za pravnu pomoć
Alberte
(The Legal Aid Society of
Alberta)
(403) 297-2260 (Calgary)
(780) 427-7575 (Edmonton)

Centar za pravne izvore
(Legal Resource Centre)
(403) 562-8000

Mreža za pravno obrazovanje
javnosti Alberte
(Public Legal Education
Network of Alberta)
(403) 526-5916

Britanska Kolumbija (British Columbia)

B.K./Jukon Društvo za tranzitne
domove
(B.C./Yukon Society of
Transition Houses)
(604) 669-6943

Društvo za obrazovanje o
pravnim sudovima Britanske
Kolumbije
(Law Courts Education Society
of British Columbia)
(604) 660-9870

Društvo za pravne usluge
Britanske Kolumbije
(Legal Services Society of B.C.)
(604) 601-6000

Narodna škola o zakonu
(The People's Law School)
(604) 688-2565

Manitoba (Manitoba)

Udruženje zajednice za pravno
obrazovanje (Manitoba)
(Community Legal Education
Association (Manitoba))
(204) 943-2382

Udruženje Manitobe za skloništa
za žene
(Manitoba Association of
Women's Shelters Inc.)
(204) 785-8065

Usluge pravne pomoći Manitobe
(Legal Aid Services of
Manitoba)
(204) 985-8500
Kancelarija za porodično pravo
(Family Law Office)

Nju Bransvik (New Brunswick)

Ministarstvo pravosuđa,
Provincije Nju Bransvik,
Program za pravnu pomoć u
domaćinstvu
(Department of Justice,
Province of New Brunswick
Domestic Legal Aid Program)
(506) 453-2452

Služba za pravno obrazovanje
javnosti i za informacije Nju
Bransvika (Public Legal
Education and Information
Service of New Brunswick)
(506) 453-5369

Koalicija za tranzitne domove
Nju Bransvika
(New Brunswick Coalition of
Transition Houses)
(506) 648-0481

Njufundlend (Newfoundland)

Komisija za pravnu pomoć
Njufundlenda
(Samo Njufundlend)
Newfoundland Legal Aid
Commission
(Newfoundland only)
1-800-563-9911

Udruženje za pravno
informisanje javnosti
Njufundlenda
(Public Legal Information
Association of Newfoundland)
(709) 722-2643

Provincijsko udruženje protiv
nasilja u porodicama
(Provincial Association Against
Family Violence)
(709) 739-6951

Nortvest Teritorije (Northwest Territories)

Odbor za pravne usluge
Nortvest Teritorija
(Legal Services Board of the
N.W.T.)
(867) 873-7450

Udruženje radnika za
spriječavanje nasilja u
porodicama Nortvest Teritorija
(N.W.T. Association of Family
Violence Prevention Workers)
(867) 979-4500

Nova Skoša (Nova Scotia)

Komisija za pravnu pomoć
Nove Skoške
(Nova Scotia Legal Aid
Commission)
(902) 420-6565

Udruženje za tranzitni dom
Nove Skoške
(Transition House Association
of Nova Scotia)
(902) 429-7287

Društvo za pravno obrazovanje
javnosti Nove Skoške
(Public Legal Education Society
of Nova Scotia)
(902) 455-3135

Ontario (Ontario)

Zajednica za pravno
obrazovanje Ontarija
(Community Legal Education
Ontario)
(416) 408-4420

Udruženje za privremene i
tranzitne domove Ontarija
(Ontario Association of Interval
and Transition Houses)
(416) 977-6619

Plan za pravnu pomoć Ontarija
(Ontario Legal Aid Plan)
(416) 947-3333
(Telefoniraj-zakon)
(Dial-a-Law)
(416) 947-3330
(Usluge za upućivanje na
advokata)
(Lawyer Referral Service)

Ostrvo Princ Edvard (Prince Edward Island)

Udruženje za pravne informacije
u zajednici Ostrva Princ Edvard
(Community Legal Information
Association of Prince Edward
Island)
(902) 892-0853

Ministarstvo za provincijska
pitanja i
Državni pravobranilac Ostrva
Princ Edvard

(Department of Provincial
Affairs and
Attorney General of Prince
Edward Island)
(902) 368-6043

Udruženje za tranzitni dom
Ostrva Princ Edvard
(Prince Edward Island
Transition House Association)
(902) 894-3354

Seskačivan (Saskatchewan)

Provincijsko udruženje
tranzitnih domova u
Seskečivanu
(Provincial Association of
Transition
Houses in Saskatchewan)
(306) 978-6654

Udruženje za pravno
obrazovanje javnosti
Seskečivana

(Public Legal Education
Association of Saskatchewan)
(306) 653-1868

Komisija za pravnu pomoć
Seskečivana
(Saskatchewan Legal Aid
Commission)
1-800-667-3764
Samo Seskečivan
(Saskatchewan only)

Kvebek (Quebec)

Kvebeška federacija za pomoć u smještaju zlostavljanih žena i onih koje su u teškoćama (Fédération de ressources d'hébergement pour femmes violentées et en difficulté du Québec)
(514) 878-9757

Provincijska konsolidacija skloništa i tranzitnih domova za žene žrtve nasilja u braku (Regroupement provincial des maisons d'hébergement et de transition pour femmes victimes de violence conjugale)
(514) 878-9134

Jukon (Yukon)

Društvo tranzitnih domova Britanske Kolumbije i Jukona (B.C./Yukon Society of Transition Houses)
(604) 669-6943

Udruženje za pravno obrazovanje javnosti Jukona (Yukon Public Legal Education Association)
(867)667-4305

Društvo Jukona za pravne usluge (Yukon Legal Services Society)
(867) 667-5210

Nacionalno mjesto za razmjene za nasilje u porodici (National Clearinghouse on Family Violence)

Ministarstvo za zdravlje Kanade (Health Canada)
Otava, Ontario (Ottawa, Ontario)
Besplatni međugradski telefon 1-800-267-1291
Besplatni međugradski telefon za one koji imaju poteškoće sa sluhom (TTY) 1-800-561-5643